

Ympäristödiplomin hakeminen

Kirkkoneuvosto 30.01.2024 § 10

Valmistelija Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila.

Esittelijä Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon ympäristötyön pohjana ovat Kirkon energia- ja ilmastostrategia Hiilineutraali kirkko 2030, Kirkon ilmasto-ohjelma Kiitollisuus, kunnioitus, kohtuus sekä Kirkon ympäristöjärjestelmä eli Kirkon ympäristödiplomi. Hiilineutraali kirkko 2030 -strategian suosituksena on, että kaikilla seurakunnilla sekä tuomiokapituleilla ja Kirkkohallituksella on Kirkon ympäristödiplomi vuoteen 2025 mennessä.

Kirkon ympäristödiplomin hakeminen

Kirkkoneuvosto päättää diplomin hakemisesta, nimeää vastuuhenkilön ja asettaa työryhmän valmistelemaan asiaa. Työskentely aloitetaan käsikirjan pohjalta. Työryhmä toteuttaa ympäristökatselmuksen. Diplomiin vaadittavat minimikriteerit ja pistemäärät lisätietoineen kirjataan katselmustaulukkoon. Työryhmä laatii ympäristöohjelman. Ympäristöohjelma laaditaan diplomin vaateiden mukaisesti siten, että seurakunta täyttää kaikki minimikriteerit ja niiden lisäksi koossa on vähintään vaadittavat 100 pistettä.

Kirkkoneuvosto hyväksyy ympäristöohjelman ja pyytää hiippakunnalta auditointia. Auditoida katselmoi seurakunnan ja toteaa, täyttääkö se diplomin vaatimukset. Auditoida voi pyytää lisäselvityksiä ja osoittaa kohteet, jotka vaativat toimenpiteitä ennen kuin katselmus voidaan hyväksyä. Auditoida antaa lausunnon tuomiokapitulille, joka esittää kirkkohallitukselle ympäristödiplomin myöntämistä seurakunnalle. Kirkkohallitus päättää ympäristödiplomin myöntämisestä seurakunnalle.

Ympäristödiplomi on määräaikainen. Se on voimassa myöntämisvuosi mukaan lukien viisi kalenterivuotta. Seurakunta tekee ympäristötyötä oman ympäristöohjelmansa pohjalta. Ympäristöjärjestelmän peruseräpäätöksiin kuuluu, että niin yhteisön johto kuin työntekijät sitoutuvat ympäristötavoitteisiin. Kirkkoneuvosto sitoutuu ympäristötavoitteisiin hyväksyessään ympäristöohjelman. Valtuusto hyväksyy ympäristöasioita koskevat määrärahat ja voi arvioida ympäristötavoitteiden toteutumista käsitellessään toimintakertomusta. Myös koko seurakunnan toimintastrategian tulee olla linjassa ympäristötavoitteiden kanssa. Se on koko diplomiprosessin tavoitteena, mutta sitä ei arvioida erikseen.

Kirkkohallitus tarjosi seurakunnille apua ympäristödiplomin haun käynnistämiseen. Basis-asiantuntija [REDACTED] on tarkastanut seurakunnan Basis kiinteistörekisterin tiedot. Seurakunta on täyttänyt kiinteistörekisteriin kirkkohallituksen asettamat minimitiedot. Ympäristöasiantuntija Espoon ruotsalaisen seurakunnan pastori [REDACTED] kävi konsultoimassa Janakkalan seurakuntaa 20.12.2023. Tapaamisessa käytiin läpi katselmustaulukko ja todettiin, että seurakunta täyttää

vähimmäisvaatimukset. Ympäristödiplomin haun käynnistää seurakunnan kirkkoneuvoston periaatepäätös hakea ympäristödiplomia. Seurakunta nimeää ympäristövastaavan / ympäristövastaavat ja ympäristötyöryhmän. Seuraavaksi seurakunta tekee ympäristödiplomikatselmuksen ja pyytää tuomiokapituliilta auditointia.

Ympäristödiplomi katselmuksen pohjalta seurakunta laatii ympäristöohjelman, joka on suunnitelma seuraaville viidelle vuodelle. Ympäristöohjelmaan kirjataan tavoitteet tulevaksi diplomikaudeksi. Tavoitteet tulee aikatauluttaa ja nimetä toimenpiteille vastuuhenkilö. Jokainen paikallisseurakunta voi laatia oman ympäristöohjelmansa tai vaihtoehtoisesti se tehdään yhdessä. Selkeintä on laatia ohjelma ympäristökatselmuksen pohjalta, johon kootaan ne asiat, joita tulevalle diplomikaudella on tarkoitus ylläpitää tai kehittää. Katselmusta tehdessä tulee eteen asioita, jotka voi hoitaa ympäristöystävällisemmin. Tarkoitus ei ole kerralla ratkaista kaikkia ongelmia, vaan aikatauluttaa niiden ratkaiseminen. Juuri sitä tarkoittaa jatkuvan parantamisen idea. Diplomikauden aikana tavoitteet tarkentuvat tai muuttuvat olosuhteiden ja lainsäädännön mukaan. Diplomikauden puolivälissä tehtävä väliauditointi on hyvä kohta tarkentaa ja päivittää asetettuja tavoitteita. Ympäristöohjelmasta kukin työala voi nostaa toiminnan tavoitteita toimintasuunnitelmaansa. Näin ympäristöasiat tulee nivottua seurakunnan päivittäiseen toimintaan

LAVA	Tässä pykälässä käsitellyllä asialla ei ole kirkkojärjestyksen (657/2023) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia.
Päätösehdotus	Janakkalan seurakunta päättää hakea ympäristödiplomia ja käynnistää hakuprosessin.
Päätös	Hyväksyttiin päätösehdotuksen mukaisesti.
Toimeenpano	Lähetetään valmisteluun.
Muutoksenhaku	Päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa

Kirkkoneuvosto 25.02.2025 § 22

17/00.01.04/2024

Valmistelija	Perhetyönohjaaja, ympäristövastaava Jenni Rintala, joka esitteli prosessin käytännön kokouksessa.
Esittelijä	Talouspäällikkö Kristel Muru-Tanila

Esittely

Kirkkoneuvosto päätti 31.1.2024, että Janakkalan seurakunta hakee ympäristödiplomia ja perusti ympäristötyöryhmän valmistelevaan asiaa.

Ympäristödiplomin hakuprosessi

Ympäristödiplomi on kirkon oma ympäristöjärjestelmä, joka kannustaa seurakuntia kantamaan ympäristövastuuta ja kehittämään toimintaansa ympäristön kannalta kestävämmäksi.

Seurakunnassa on tehty ympäristökatselmus ja sen katselmusraportin pohjalta on laadittu ympäristöohjelma vuosille 2025–2029. Ympäristöohjelma on suunnitelma seurakunnan ympäristötyölle. Diplomin haku etenee siten, että kirkkoneuvosto hyväksyy ympäristöohjelman ja pyytää auditointia tuomiokapitulilta. Auditointi tapahtuu keväällä 2025. Auditoinja tarkastaa silloin seurakunnan toiminnan ja pyytää tarvittaessa lisäselvityksiä. Auditoinja laatii auditointiraportin. Auditoinja antaa lausunnon tuomiokapitulille, joka esittää kirkkohallitukselle ympäristödiplomin myöntämistä seurakunnalle. Kirkkohallitus päättää ympäristödiplomin myöntämisestä. Diplomi on voimassa 5 vuotta kerrallaan. Seurakunta tekee ympäristötyötä oman ympäristöohjelmansa pohjalta.

Ympäristöohjelma

Janakkalan seurakunnan ympäristöohjelma pohjautuu vuosien 2023–2024 aikana laadittuun ympäristökatselmukseen. Asiakirjan otsikointi ja sisältö noudattaa Kirkon ympäristödiplomin käsikirjaa. Ympäristötyöryhmä on koordinoanut ympäristöohjelman valmistelua. Tavoitteenamme on toimia seurakunnassa kestävänsä tulevaisuuden rakentajina. Haluamme vahvistaa ja kehittää ympäristötoimia kirkon ympäristötavoitteiden mukaisesti sekä olla osana ekologista jälleenrakentamistyötä, jota tehdään yhteiskunnan eri tahoilla.

Ympäristötoimet sekä vastuullinen taloudenhoito liittyvät vahvasti yhteen ja nousevat kirkon perustehtävän vastuullisesta toteuttamisesta. Ekologisen jälleenrakentamisen yhteys kristilliseen uskoon on ilmeinen ja vahva. Kiitollisuuden, kunnioituksen ja kohtuuden hengessä toimiminen tuottaa eettisesti kestäviä ja sosiaalisesti oikeudenmukaisia valintoja. Suuntaudumme kohtuullisemman ja ekologisemman elämäntavan syventämiseen.

Hyväksymällä tämän ympäristöohjelman Janakkalan seurakunta on kirkkoneuvoston johdolla sitoutunut ympäristöohjelman toteuttamiseen ja varaa myös tarvittavat resurssit.

LAVA

Tässä pykälässä käsitellyllä asialla on seuraavia, kirkkojärjestyksen (657/2023) 10 luvun 4 §:ssä tarkoitettuja lapsivaikutuksia: Seurakunnan ympäristöohjelmalla on myönteisiä vaikutuksia lasten ja nuorten elinympäristön tilaan nyt ja tulevaisuudessa.

Lapsivaikutuksien arviointi on tehty kirkkoneuvoston kokouksessa 25.2.2024.

Päätösesitys

Kirkkoneuvosto hyväksyy ympäristöohjelman 2025–2029 sekä pyytää auditointia tuomiokapitulilta.

Päätös

Hyväksyttiin esityksen mukaisesti.

Toimeenpano	Ympäristötyöryhmä, Tampereen hiippakunnan tuomiokapituli
Muutoksenhaku	Tähän päätökseen voi hakea muutosta tekemällä kirjallisen oikaisuvaatimuksen Janakkalan seurakunnan kirkkoneuvostolle kirkkolain (652/2023) 12 luvun 2 §:n mukaan